

Сёр улми калармалла е?..

Специалиста калашатпәр

Сурла уйахён пёрремёш сурринчен иртрёмёр. Савна май ялсенче сёр улми каларна төслөхсене те курма пулать. Теприсем апа кура «иккёмёш сакара» каларма ирттерех тесе калашасё. Хайшөсем төрөсрех тавасё? Сак ыйту сине хурав тулас тесе район администрацийён ял хушаләх пайён төп эксперт специалистёле Александр Ильич ПАВЛОВПА төл пултәмәр. Пирён каласу ял сыннисемшён те интереслө пуласа шанса унна вулакансене паллаштаратпәр.

– Александр Ильич, шәрәх кунсене пәхмасарах кёрхи ёссем хай екпие пырасё. Акә хушаләхсем тыр-пул пухса кертессине вёслерёс. Апла пулсан чертре – сёр улми калараси. Районти пёрлешүллө хушаләхсемпе хресчен (фермер) хушаләхсене «иккёмёш сакар» мөн чухлө лаптәк йышанать-ха?
– Муркаш районё рес-публикара яланах сёр улми туса илессипе паләр-наран тата иртнө сүл «иккёмёш сакара» тухәслә ёслөнөрен кәсәл районта сёр улми лаптәкө унчөнхи сүлхисенчөн үсрө. Кәсәл апа районёпе 1541 гектар сине лартса хавартәмәр. Ял сыннисем

те сак культура сине тимлөх ытларах уйәрчөс темелле. Анчах ниһасан пулман шәрәх сү кунёсем ку ёс сине хайсен витёмне күчөс. Нумай сёрте сёр улми шәтса та аталанаймарё. Анчах мөн туса ил-нине те хирте хавармалла мар.
– Сёр улмине паян каларакансем төрөс тавасё е?..
– Санталәк условийёсене пәхсан «иккёмёш сакара» каларма вәхәт ёнтө. Кунта ир пулакан тата кая юлса пулакан сёр улми сорчөсем пири тата каларна сёр улмине упра-ва хураси сине уйрәм-ман чаранса тарас килет. Ир пулакан сёр улмине калармалла кәна. Ку ёсө

пёрлешүллө хушаләхсене пусанман пулсан, ял сын-нисем хаш-пёр лаптәксен-че каларса та пётөрчөс ёнтө. Кунта сакан пек асәрхаттару тавас килет. Каларна сёр улмине мал-танах сулхан сөре хумал-ла. Саканта вәл хөл управ-не хума пулса ситет. Вәр-ләхләх сёр улмине вара хөвеллө сёрте мар, анчах сүтә сине тытса симөс-лентермелле (яровизаци тумалла). Сакан пек вәр-ләх лайах хөл қасасси пи-рки иккөленү сук.

– Пёрлешүллө хушаләх-сем сёр улми каларма тухнә төслөхсем районта пур-и?

– Пур ёсө те пёр вәхәт-ра тума сук. Пёрлешүллө хушаләхсем ёнер-паян вырма ёсөсене сөс вёслерёс-ха. Паян вёсем шәпах сёр улми пуссисене тухассипе хатёрленү ёсөсем ирттерөсө. «Ва-Сем» чикөллө явапләхлә обществара иртнө кунсен-че сёр улми сөскине сүлма пусанчөс. Тепрер эрнерен вёсем «иккёмёш сакар» каларма пуслама хатёр.

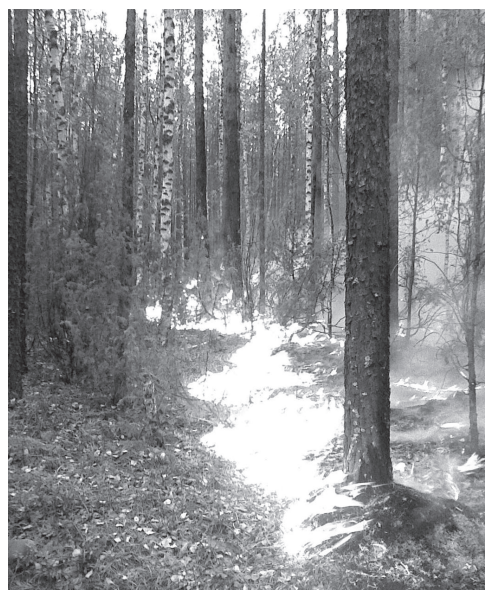
А. БЕЛОВ.

Шәрәх санталәк, вәрман тата пушар хәрүшсәрләхө

«Тавраләх илемө хамәр аләра»

Сапла пөтөмлөтрөс хайсен каласавне Ильинка участок лесничествин лесничийё Анатолий Калистратович КАСЬЯНОВ тата патшаләх пушар надзорөн районти уйрәмөн пусләхө Илья Николаевич СМИРНОВ. Сак специалистөсемпе паян төл пулса каласмалли пурах. Вёсен сөнөвөсө кашниншөнөх вярәнлә пуласси пири иккөленү те сук.

Мускав, Чул хула областөсемпе Сәрмас Республикинчи тата хамәр республикари Аталән сурсөр сыранөнчи, кантәр районсенчи ләсәллнә вәрмансем пулни сисчөвлөтөрет. Вәрмансене пула сав регионсене ялсем кёлленнө, пиншер сын пуранмалли суртсәр юлни тата нумайшө хәрүшләхә пуранни пире те сыхә пулма ыйтать. Сав пушарсенче сынсем вилнө төслөхсем те пөре мар ёнтө. Сак лару-тәрура пирён мөнле пулмалла? Унан хуравө малалли каласура.

– Илья Николаевич, эсир пушар хуралө-нче пөтөмлөш сүл мар. Анчах кәсәлхи пек хәрүшләхә төл пулнә-и? Район территорияён-че кәсәл тухнә пушарсем мөн пири каласө? Район сыннисем инкек-синкекпе көрешме хатёр-и?

– Малтанах пире каласәва чөннөшөн пысәк тав. Эсир пусарнә ыйту паян Расейри пөтөмлөшле лару-тәрәвән пөр пайө. Анчах пысәк инкек пөчөккинчөн пуханать. Савәнпа та пушар көрлөсөх сүнна пуслитчөн апа сүнтерни е вәл тухассинчөн асәр-ханни тата профилактика ёсөсем вәхәтра ирттерни нумай сүхатусенчөн пәрәнса юлма пуләшни паян ниһасанхинчөн те курәнарах парать. Малтанах Расейри тата Чаваш Республикинчи пушар хәрүшләхне сәнласа парам. Сурла уйахө пусланнә төле Расейре сүт санталәк пушарөсем 701 сёрте алхаснә. Вәл шутра 50-шө – торф суннә төслөхсем. Паләртмалла, утә уйахөн 30-мөшөнчө кәна 416 төлте вәрман пушарө тухнә. Вәрман пушарөсене сүнтерөсипө Расейре пысәк вайсем ёслөсөсө пулин те, күршөллө сёр-шывсен пулшавёсөр те май сук. Сөр синчи вайсемпе тата самолет-вер-толетсем пуләшнине сүт санталәк пушар-өсемпе көрөшессе таләкөпөх ләплан-масть. Паянхи кун Расейрёпе пурө 300-е яхан пушар 81 пин гектар сине алхасать. Вәрман пушарөсем пири калас пулсан сүллахи тапхәр пусланранпа Расей Федерацийөн территорияёнчи вәрмансене пурө 21209 пушар регистрациленө. Вёсем 120 пин гектар вәрмана юрәхсәра каларнә. Кун сүмне районти лару-тәрәва хушар. Юрать-ха пирён тәрәхри вәрмансене

«хөрлө автан» сук-ха. Анчах пөтөмлөшле лару-тәру сав-савох сисчөвлөтөрет. Сүл-таләк пусланранпа район территорияён-че 72 хутчөн ирөке кайнә сүләмпә көреш-ме тухма тиврө. Сак хисепрөн 28-шө кәна пушарсем. Ытти төслөхсене курак сунни-не, төрлө әпәр-тапәра вут хыпнине вәхәт-ра вярәна тухса сарәлма памарәмәр.

– Анатолий Калистратович, пирён вәр-мансем пушар хәрүшләхөнчөн сыхә-и?

– Кунта пөр енлө татса калама йывәр. Эпир хамәр енчөн ял сыннисем умөнчө әнлантару ёсөсем ирттерөтпөр. Пушар ху-ралө те профилактика ёсөсене айккинчө хә-вармасть. Сакә тата ял сыннисем пире әнланни пөтөмлөшле лару-тәрәва тивөслө шайра тытма пуләшать. Тавах куншән пур-не те. Вәрманти пушарсем тенөрен, кәсәл ун пек төслөх пирён лесничествара та пулчө. Суркуннехи типө кунсенчөн пөринчө сынсен асәрханусәрләхөне вай илнө пушар Юнкә енчөн килсе Мән Сөнтөр ял тәрәхөнчи Шупус енчи вәрмана көрсө кайрө. Сәтәр пы-сәках пулмарө пулин те, асәрханулаха сүллө шайра тытмалли ку сүмне тухрө.

Калас килет, пирён районта ытларах ху-тәш вәрмансем (10316 гектар) пулсан та, пёрлешүллө хушаләхсөн сөрөсем сине шул ачисем лартнипе үстернө хыр-чәрәш вәрманөсем те 620 гектар. Вёсем төпрөн илсөн йәлтәх ялсем сывәхөнчө пулни Мур-кашөсемшөн те вәрман пушарөсөн хәрүш-ләхө пурри пири калать. Савәнпа та май пуррипе хәсәт вулакансене сак шәрәх сан-таләкра вәрмансене канма тухса кәвайт чөртөссинчөн асәрханма ыйтатәп. Кунпа пөрлөх вәрмансене пушә кёлөнчөсем, сүллә ялаласем пәрәхса хәварни те шә-рәх санталәкра хөвел шөвлине вайлатса пушар каларма пултарать. Савәнпа та вәр-мансене тирпөйлө пуласси – пөрлөхи төллөв.

– Эсир каланә йөркөсене пәсакансене мөнлө аяллавсем көтөсө?

И. С.: «РФ Административлә право йөркине пәснин кодексөн» 8.31 тата 8.32 статийсенчө кун пири уйрәмман сирөплөт-се каланә. Йөркө пәсаканән (уйрәм сынсен тата юрлицосен) чи пөчөк ёс уқсин 3-10 ви-сичөнчөн пулса 200-300 виши чухлө штраф түлөме тивет.

А. К.: РФ Уголовлә кодексөн 261 стайин-чө вара вәрмансене сиен күнөшөн е пөтернөшөн аялписене чи пөчөк ёс уқсин 200-500 виши чухлө административлә аял-ланипе пөрлөх 8 сүл таран ирөкрөн хәтар-ма пултарни пири каланә.

– Пөр пөтөмлөтү юлать: вәрмансене сых-ламалла. Тавраләх илемө хамәр аләра.

– Килөшетпөр. Ял сыннисем те әнланас-са шанатпәр.

А. ПЕТРОВ каласнә.

Турра ёненекенсем валли

Мәнастирпе таса сәл куссем

Кәсәлхи Илем прәсникөнчө (сурла уйахөн 2-мөшөнчө) 17 сөхөт те 30 минутра Муркаш чиркөвө патөнчөн паломниксен ушкәнө 15 сын вырнашмаләх «Газель» автобуспа пөрремөш хут Каршләхри таса сәл куссем патне сүла тухрө.

Тәван сёр-шывран пу-ярахи сук тенине Карш-ләхра вырнашнә арсын-сөн Александр Невский ячөллө мәнастирне пөрремөш хут ситсенөх әнланса илтөм. Пөчөк сәрттра вырнашнәскөрне Каршләх вәрманө хупла-са тарать. Сәрт сүмөпе тавраләха илем күрсе Сөнтөр юхан шывө юхса выртать. Сәртән кантәр-енне ситсен ку сүмне тав-раләх илемө туллин тух-са тарать. Кунта горизон-та сити тәсәлакан хир-сем, йывәс төмсем хупәр-ласа илнө ку сөски евөр пөвө сийө, симөс уләх – йәлтәх ку сүраңса чуна савәнтарасөсө, сак илемшөн Турра мухтама чөнөсө!

Каршләх сәмах никөс-өччө карәшөсем пураннә вярән пөлтөрөш пур. Емөрхи юмансем айөнчи сөршөр, пиншер, милли-

мәнастирсем те малтанах сын курман, сын нумай сүремен вярәнсенчө – сөм вәрмансөнчө, шур-ләхлә вярәнсенчө, сәрт-тусем сине – вырнашнә. Сакнашкәл вярәнсем ма-нахсен Турра көл туса юрәхлә пуранас пур-нәсөшөн питех те меллө.

Чавашра Александр Невский мәнастирне сак-нашкәл чәтләх та сөм вәр-манта йөркеленинчө авал-хи Рус йөркине пәхәнни сөс мар, кунта Туррән әнлә әсө паләрни кура-нать. Ку вярәнәтә мәнастир усәличчөн Каршләх вяр-әнө сүт санталәк усло-вийөсене кура сөс мар, чун төлөшөнчөн те сөм төттөм вярән пулнә. Чун шывө көтөкөн пуш хир пө-кех пулнә тавраләх. Сак чәтләх та асамлә вярәна таврари ялсенчи чаваш-семпе пөрлө инсөтри уес-сөнчө пуранакансем

Мән Сөнтөртөн Шомик өннелле каякан асфальт сүлла арсынсен Каршләхри Александр Невский ячөллө чәвашсен мәнастирне ситме тәватә сүхрәм.

тарасса шәннә, ёненнө. Куссем төлөшөпө халәхәра паян та сахал мар халап сүрет. Сак вярәнсенчө пур-әннә чавашсем тата ин-сөтрөн килнисем Турә сә-махөсене вуланә, псалом-сем юрланә т. ыт. те. Көлөсене пөрлө ирттерме пуранә киле сәрт синечи вәрманта юпа лартса ча-савай вырнаштарнә.

Сүлсем иртнөсөмөн Киремете пу сәпаси чән Турра ёненни өне кушнә. Христос вөрөнтөвө майө-пен чән төнрөн төттөм чә-вашсен пурнәсөне көрсө пынә. Вәхәт иртнөсөмөн чавашсем хушшинчө те Христос сүттинө ёнене-көнсен йышө кунсерөн үснө. Пурнәс таппие тан пыракан чавашсем висө прихутран пустарәнса – Мән Сөнтөр, Ахмане тата Юнкәпа Етөрне – хайсен шәннә сыннисем урлә чиркү власөсем умөнчө хайсем хисөплөкөн вярән-та аслә та таса мухтәвлә Александр Невский княсө халалласа ун ячөпө чә-вашсен арсын мәнастирне усма ыйтнә. Сакна валли таврари ялсөн общинисем вәрманти висө тесөткө сөре те уйрәсә панә. Таса ёс пусланнә. Вәл кунсерөн вай илсө пынә.

Ыр шухәшлә-өмөтлө чавашсен тәрәшуләхөпө көсөх сак вярәнәтә висө чүрөчөллө көлө сурчө, манахсем пурәнмалли уләм витнө висө пүрт, тырә-пулә упрама икө ам-пар, мунча тата хушаләхә кирлө ытти суртөсем сөклө-нөсөсө.

Анатолий БЕЛОВ. (Малалли пулать).

Сак тикөс сүл Таса вярәнә илсө ситөрет.

оншар ура пусса иртнө сукмакөсемпе пыратән та сү кунөсенчө те сүлсәсөн сәрәләхө витөр хөвел шөвли сөр питне аран ситнө вярәнсене ситсен юман сүлсисөн пәшәлта-тәвөпө сана хайне евөр асамләх, вәрттәнләх хуп-ласа илет. Самантрах ис-тори инсөшне каятән, ха-мәр таврарах сакнашкәл пуян вярән пурришөн са-вәнатән. «Ей Сүлти Ат-темер! Санә яту хисөпе-лентөр...», – савәннипе сисмесөрөх пәшәлтатать тута. Рус сөр-шывөнчи пур

өлөкөх Киремете пу сә-па сапарне пама пуста-рәннә е киле-киле кайнә. Чавашсенчөн чылайшө хайсенө Христос төнне йышәнтарсан та аслаш-шөсөмпе асламәшөсен йәли-йөркинчөн түрөх си-вөнмен, кунта сүреме пә-рахман. Вёсем ёненнө тә-рәх Каршләхри усал вай – Киремет – сынсен пурнә-сөччө те, общество ёсө-хөллөнчө те пөлтөрөшлө пулнә. Йывәр вәхәтсенчө апа парне авалхи сынсем сак усал вай хай-сене инкек-синкекрөн хә-

Килти хушма хушаләх

Хөллө лайах упрәнө

Кәсәл пирён пахчара кишөр шәрәха пәхмасәр әнса пулчө. Савәнмалла пек. Анчах пөлтөр асаннә тымар симөс хөллө төп сакайөнчөх сөрсе кайрө, хөл қашаймарө. Кәсәл та сапла ан пултәр тесөн мөнле упрамалла-ши апа?

С. ВИШНЕВА.

Вулавсә ыйтәвнө әнланма пулать. Специалистөсем сакна паләртасөсө: тымар симөс хөллө лайах упрәнтр тесөн сур-кунне апа лартнә чухне вәрләхә төрөс имсәмламалла. Сакна ситөс сүлхи асәр-хаттару вярәннө йышәнәр. Суркунне кишөр акмалли лаптәка фосфор тата кали удобренийөсене хывы те симөсө хөллө тата суркунне чылайчөн упрәнма пуләшать. Ку асәрхаттару та ситөс сур-аки валли. Паян вара нүхрөпө хунә пах-

ча симөсө төрөс-төкөл хөл қасарасси – төп ыйту. Апа валли сакна пөллөмеллө: төп сакайөнчө е нүхрөпө ытлашши әшә пул-сан кишөр вәхәтсәр сиенленме тата юрәхсәра тухма пултарать. Йәран сине-чөн каларнә кишөре қаштах кушәхтарнә хысәсән вәл төп сакайөнчө те, нүхрөпө те аван упрәнма кирлө. Мөслөчө кәткәс мар, усси – ку сө көрөт.

А. СЕМЕНОВ, пахчасә.

Уявра хаваслаһ хуҗаланчө

Спорт тата сыва пурнаҗ йёрки

Физкультурник кунне халалласа спортпа физкультураҗа сынсем хушшинче сарас төллевпе Муркаш ял тархәнче спорт амартавё интереслө те хавасла иртрө. Ҷак ял тархәнче вырнаҗа төрлө предприятиемпе организацисен, учрежденисен командисем пурө таххярән хутшәнчөс унта.

Дартс, пневматика пашаләнчен төл пересси, кросс, эстафета, аллапа төртөнни (хөрарамсем), турник җинче туртәнни (арсынсем), вөрен туртаси – кашнинех вай виҗсе

пәхма төрлө ен пулчө амартура.

Ял тархән пуҗлахө Н. Никитин мала тухнисене (уйрамман тата командасем хушшинче палартрөс) парнесемпе дипломсем парса чысларө, сөнтерүсө командана – куҗса сүрекен кубок. Пөлтөр Муркашри төп больницән наградисен сентри җинче пулнә сөнтерүсө кубокө тепөр сұлччен «Сывлаһ» ФСК командинче пулө.

Н. НИКОЛАЕВА,
Н. ПАВЛОВА
сән үкерчөкө.

Сул ситменнисен ыйтәвөсемпе

Ан маняр: «пуҗ кирлө»

Район администрацийө сүмөнчи сул ситмен сәмрәксемпе вөсен прависене хүтөлекен комисси кашни ларәвөнчө ашшө-амашне хайсен тивөсөсене кирлө пек пурнаҗламаншән асәрхаттарасси йәлана та кечө темелле.

Эрех-сәра хәшөсемшөн хайсен таван пепкисенчен те пахарах җав. Ҷак хаяр шөвөк хай сичен аса илтерсөх тарать, ачасем пирки вара мантарать. Акә Ивановкәри Е. гражданка сине те вәл кәленчери шөвөке ытла хытә юратнәшән, хайен икө пөчөк ачине кирлө пек пәхманшән протокол җырма тивнө. Унән «ёс» биографиянче сул ситмен арсын ачапа (хайен ачмар) эрех ёсме хал ситерни те пур иккен. Ҷаплагах хальхи хәш-пөр сәмрәк амашөсем. Хорнуй яләнчи Р. гражданка та вәхәтра ачине куҗран вөсөртнөрен ёнтө халө унән 18 сул тултарман «пуянлаһө» эрех ёсме юратнипе палла. Москакаси ял тархәнче пурәнакан Д. вара виҗө уйах каялла ёсөме вырнаҗа. Паллах, ку ачисемшөн питө лайах темелле: сөме, тумланма май тупәннә вөсен. Анчах та хулари таванөн хваттернөчө пөчөк ачасем пулнә чухне

җак хөрарама каллех эрех кәленчипе юнашар «тытнә». Ёсө тупәнсан та эрех хаватөчөн уйрәлма йывәртахах куранәт малтан виҗине пөлтөсөр ёсөкөнөн.

Е тата тепөр төслөх: шултан вөренсе тухнә икө йөкөт Муркашри ача-пача паркөнче сәра ёсөме шут тытнә. Шулта учительсем җапла тумалла маррине каланә төсөсө-ха хайсем. Ирөке тухнән туйәннә пул җав. Анчах та ирөк тени йөркөлөхө сирөплөсө пымасан сулө такәр пулманнине шута илеймен вөсем. 18 сул тултарман каччәсене сәрине хәш сутуси сутнә-ши тата? (Каччәсем аҗа аван аставаҗсө.) Ҷаксемшөн амашөсен хөрөмле тиврө, сәмрәксен вара саккунпа килөшүллөн штраф түйемелле пулса тухрө. Каллех амашөсен көсийсенчен. Хулана кайсан вара мөнле пурәнөс-ши төсө амашөсен паятнах пәшәрханма тивөт. Унта илөтөкен самант чылай-сөке.

Ҷавәнпа та сәмрәксен малтанах «пуҗ кирлө» тенине манмалла мар. Эрех юратакан ашшө-амашөн вара юлашки «чарәнәвө» ашшө-амашөн прависенчен хәтарни пулассине пуҗра тымалла.

Н. НИКОЛАЕВА.

Урам. Камән вәл?

Район администрацийө сүмөнчи администрациелә комисси иртенә ларәвө ял тархәнчөчө тәракан сивөч ыйтүсене куҗ умне кәларма пулшөрө. Ял урамөсөнчө чул-кирпөч куписем, сөрсө кайма пуҗланә пөренесем сапаланса ыртнәшән камән явап тытмалла? Паллах, хуҗисен. Ку ларәва та җакнашкәл «айлапа көнө» сирөм ытла сынна чөннөчө.

Строительство материалөсене сөнө сурт-йөр тума төсөх хәтөрлет малалла талпәнакан сын. Анчах та материалсем хакла, пурне те пөр харәс илсе ёсө пуҗанма майө сүкрах: ялта пуранакансенчен ытлагах пайө укҗа-тенкө сителөклипе мухтанаймасть җав. Кирлө чухлө материал илсе ситерме тепөр чух пөрикө сул кәна мар, ытлагах та иртөт. Ҷавәнпа та пөр сул пөр «купа», тепөр сул тепөр «купа» уйрам сынсен хуҗаләхөсем умөнчө хай вырәнне тупать.

Тепөр енчен вара урам – обществәлла вырән, харпәр хайөн лаптәкө

мар. Апла аҗа та япәхтарма юрамасть. Ҷынсен харпәрләхөнчи 40 сотка сөр җинчө җав «купасене» хәтө те хәш вырәна та хума пулать. Урама япәхтарнәшән явап тытмаллине вара саккунпа палартнә. Унран иртөме сүк. Шәпах җакна әнлантарма тиврө те комисси членөсен (ларәва район администрацийөн капиталла строителство, архитектура тата пуранмалли сурт-йөрпе коммуналла хуҗаләх управленийөн ертүси В.Г. Никитин ертсө пычө) ларәва чөннисене.

Хәш-пөр ял урамөсөнчө акә паян тахсанах килсө тәкнә сөр кәмрәк купи-

не те курма пулать иккен. Ҷакә урама та, пүрт умөнчи вырәна та илем күйөст ёнтө. Ҷапах та хуҗисем купа ыртнине курма пәрахнә, хәнәхнә е тата «тиөсе каясса шәннә». Районти шалти ёсөн пайөн сотруникөсем асәрхаттарсан тин (вөсен ёсө кунсәр та чылай) «курнә». Ял тархә ют сын иртсө сүрес пулсан вара җак үкерчөк, сәмахран, түйрөх куҗ умне пулать. Тепөр төсен тирпейлө пулни халиччен те никама намәс та кәтарман, күйрентермен те.

Кашни ялтах вырәнти депутатсем, старостасем пур. Вөсен сынсем хушшинчө асәрхаттару тата әнлантару каләвөсөсө ирттерсен аван пулмалла. Атту урамри тирпейсөрлөхшөн штраф камән түйемеллине те пөлтөсөнчө пур. Нумай-ашшө акә сөнө сурт-йөр хәпартас умөн аҗа тума ирөк паракан ятарлә хут илмеллине те пөлтөсөнчө

паләрчө. Апла ял тархәнчөсөн пуҗлахөсөн те халәха әнлантарса памалли ыйтүсөм сүк мар. Тепөр төсен пур ял старости те ялта тирпей-илем мөнле шайра пулмаллине хальлөхө әнкарса илейменни куранәт (ларәва чөннисен хушшинчө ку «катөрири» сын та пулчө).

Ял старости, ялти депутат ө ял тархәнчөсөн пуҗлахө – пурте сынпа каләсма, сынпа ёсөме тивөсө. Апла пулсан халәхпа ытлагах хутшәнмаллине калать җакә. Вөсөне халәх суйланә мар-и? Мөншөн суйлани суйлав умөн әнланмалла пек, кайран вара темшөн җакә та пәтрәнсә сүхалать. Ялти сынсем пур саккуна пөлтөсөнчө вара шәпах кәшт сүлрөх асәннисен айәпө те пур пулө. Ҷапла вара «ту Магомет патне пымасть пулсан», тен халәхән та ун патне кайни ытлашши пулмө.

Н. АНДРЕЕВА.

Православи көтөсө

Пан улми Спасө

Ытлагах чухне шәпах җак ятпа калатпәр Иисус Христос Турә сөнөлсө улшәннә куна (Преображение Господне) – православи төнөн чи пөлтөрөшлө 12 уявөнчөн пөрне.

Иисус Христос Голгоф тәвө сичне хайне пәталассине пөлтөсө, унчөн хайөн вөренекөнөсөмпе – Петр, Иоанн тата Иаков пулас апостолсемпе – Фавор тәвө сине уләхәт. Вөренекөнөсөм ту патөнчөх сывәрса каяҗсө. Вәрансан вара вөсөм Иисус Христосән пичө те, сипуҗө те төлөмелле илемлөн, хөвөл пек суралса тәнине тата Вәл Моисейпа Илья пророксемпе каләсине кураҗсө. Вөсөн куҗне куранман Турә Ашшөе Святой Сывлаш Турри те җавәнтах пулнә.

Иисус Христос җапла сөнөлсө улшәнни хайөн пек шултансен шухәшөсөне сөнөтсө уләштарнипе пөр тан килет. Лайәххи, ыри енне сөнөлсө улшәнни никам та ни хәсан та кая юлманнине те пөлтөрет.

Ҷак кун вара чиркүсөнчө сынсем яланах нумай. Вөсөм пан улмисене, грушәсөне тата иҗөм сүрлилсене сүтатәсөсө. Ҷапла майпа сынсем Турән пилне илөсөсө.

Совет саманиччен августән 19-мөшөчөн пан улми сөме юрамәнни те сирөп йәлара пулнә. Спас кунөнчө вара халәх пөрлө савәннә, пөр-пөрне пан улмипө сәйланә, сәкәр-булка таврашине те пан улмипө куҗ курса пөсөрнө. Ёлөкрөх вара Спас кунөнчө пуянсем пан улмипө лавө-лавөпе туйанса чухәнсөне тата чирлилсөне вәлөсө ситернө.

Спорт

Финалта – Муркаш каччи амартать

Иртнө эрнере Раҗсейри профсоюзсен төп канашө ирттернө пилөк куна тәсәлнә бокс амартәвө вөсөннө. Бокс енөпе сөр-шыври чи хастар спортменсөне тупса паләртәкан амарту Шупашкар хулине Раҗсейри пур регионти маҗтәрсөне те пухма пултарнә.

Пирөн республикан пөрлөштернө команди шүтөнчө Муркаш каччи Александр Никитин спорт маҗтәрө те амартнә. Вәл хайөн виҗө категориөнчө сөнтерүсө пулса тәнә. Ҷапла вара августән 16-мөшөчөн Саша Санкт-Петербург хулинчө иртекен Раҗсей амартәвөн финалне хутшәнәт.

Каласа хәвармалла, боксри пөррөмөшө утәмөсөне Саша С.В.Черкашин тренер патөнчө тума пуҗланә. Халө Чәваш патшаләх педагогика университетчөн студөнчө В.М. Мельник тренер патөнчө асталәхне туптәт. Анәсөсем сунатпәр аҗа!

О. СЮТРУКОВ, тренер.

Пөлтөсөм. Объявления

СРОЧНО!!! Требуется на крупные пищевые производства в Подмоскovie **упаковщицы-фасовщицы грузчики**

Питание, проживание предоставляются. Вахта 30/30, 15/15.

Тел.:8(8352)23-22-22, 23-22-23.

3-5.

Спутниковая антенна. ТРИКОЛОР. 80 каналов.

Тел.: 8-906-385-29-30.

20 августа с 8-00 до 16-00 часов Ульяновская обувная фабрика проводит выставку-продажу обуви из натуральной кожи Ульяновской, Белорусской фабрик и других российских производителей.

1-5.

Строительная фирма набирает рабочих строительных специальностей: штукатуров-маляров, каменщиков, отделочников, кровельщиков, разнорабочих и т.д. Жилье и спецодежда предоставляется бесплатно. Зарплата от 750 до 1500 руб. в день. Зарплата стабильная. Работа на объектах РФ. Прямой работодатель. Тел.: 8-926-77-66-955 или 8-927-844-97-92. Алексей.

5-5.

ООО «Моргаушрайбыт» срочно примет на постоянную работу слесаря-наладчика, упаковщика, закройщика и швей. Зарплата своевременная. Обращаться по адресу: с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, д. 4. Тел.: 62-5-44.

Продаю солому и сено в рулонах.

Тел.: 8-905-342-42-10.

Продаю: ВА3-21099 1997 г.в., цвет гранатовый, цена 58 тыс. руб., торг; ВА3-21093 2002 г.в., дв. 1500, цвет серо-синий металик, сигнализация, музыка, оригинал, не битая. Тел.: 8-937-371-28-09.

СХПК «Передовик» с 1 сентября закупает от населения бычков на откорм 150-200 голов, нетелей, в т.ч. коров 1-3 отела 200 голов. Цены договорные. Возможен обмен на зернофураж, солому. Адрес: д. Москакасы, ул. Московская, 54 «Б». Тел.: 8-906-389-48-70, 8-927-857-89-74.

2-6.

Участница долевой собственности Михайлова Наталия Зосимовна, 06.01.1968 года рождения, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Торевское сельское поселение, д. Анаткасы, ул. Октябрьская, д. 33, сообщает о намерении выдела земельного участка в счет доли в праве общей собственности на земельный участок из земель сельскохозяйственного назначения, местоположение которого: Республика Чувашская, район Моргаушский, сельское поселение Торевское, на территории землепользования СХПК им. Кирова, участок расположен в южной части кадастрового квартала 21:17:200701 площадью 1,27 га пашни для производства сельскохозяйственной продукции.

Все претензии по месту расположения земельного участка прошу направить в 2 адреса: 1. Администрации Торевского сельского поселения. 2. Михайловой Наталии Зосимовне, проживающей по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Торевское сельское поселение, д. Анаткасы, ул. Октябрьская, д. 33.

Участник долевой собственности Михайлов Зосим Степанович, 13.04.1934 года рождения, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Торевское сельское поселение, д. Сене-Хресчен, ул. Садовая, д. 1, сообщает о намерении выдела земельного участка в счет доли в праве общей собственности на земельный участок из земель сельскохозяйственного назначения, местоположение которого: Республика Чувашская, район Моргаушский, сельское поселение Торевское, на территории землепользования СХПК им. Кирова, участок расположен в южной части кадастрового квартала 21:17:200701 площадью 1,27 га пашни для производства сельскохозяйственной продукции.

Все претензии по месту расположения земельного участка прошу направить в 2 адреса: 1. Администрации Торевского сельского поселения. 2. Михайлову Зосиму Степановичу, проживающему по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Торевское сельское поселение, д. Сене-Хресчен, ул. Садовая, д. 1.

Участница долевой собственности Михайлова Елизавета Романовна, 02.08.1933 года рождения, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Торевское сельское поселение, д. Сене-Хресчен, ул. Садовая, д. 1, сообщает о намерении выдела земельного участка в счет доли в праве общей собственности на земельный участок из земель сельскохозяйственного назначения, местоположение которого: Республика Чувашская, район Моргаушский, сельское поселение Торевское, на территории землепользования СХПК им. Кирова, участок расположен в южной части кадастрового квартала 21:17:200701 площадью 1,27 га пашни для производства сельскохозяйственной продукции.

Все претензии по месту расположения земельного участка прошу направить в 2 адреса: 1. Администрации Торевского сельского поселения. 2. Михайловой Елизавете Романовне, проживающей по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Торевское сельское поселение, д. Сене-Хресчен, ул. Садовая, д. 1.

Участник долевой собственности Михайлов Зосим Степанович, 13.04.1934 года рождения, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Торевское сельское поселение, д. Сене-Хресчен, ул. Садовая, д. 1, сообщает о намерении выдела земельного участка в счет доли в праве общей собственности на земельный участок из земель сельскохозяйственного назначения, местоположение которого: Республика Чувашская, район Моргаушский, сельское поселение Торевское, на территории землепользования СХПК им. Кирова, участок расположен в южной части кадастрового квартала 21:17:200701 площадью 1,27 га пашни для производства сельскохозяйственной продукции.

Все претензии по месту расположения земельного участка прошу направить в 2 адреса: 1. Администрации Торевского сельского поселения. 2. Михайлову Зосиму Степановичу, проживающему по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Торевское сельское поселение, д. Сене-Хресчен, ул. Садовая, д. 1.

Муркаш районөнчи «Сөнтерү ялавө» хаҗат

УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:

Чәваш Республикни Культура, национальносөсен ёсөсен, информаци политикин тата архив ёсөн министрствини.

ЧР Культура, национальносөсен ёсөсен, информаци политикин тата архив ёсөн министрствин «Муркаш районөн «Сөнтерү ялавө» хаҗат редакций» автономн учреждениө.

Төп редактор А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чәваш Республикни, Муркаш ялө, Мир урамө, 9А сурт. ТЕЛЕФОНСЕМ: төп редактор - 62-1-36, яваплә секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35, пайсем: общество пурнаҗ пайө - 62-2-82, экономика тата социалла пурнаҗ пайө - 62-1-38. Факс: 62-1-36; E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru

Сыхәнә, информаци технологийөсен тата массәллә коммуникаци сферине пәкса тәракан Федераллә службән Чәваш Республикнине – Чәваш Енлө ёслөкен управленийө 2009 сұлхи раштавән 7-мөшөчөн ПИ ТУ 21-00073 № регистрациленө.

Каләпәшө 1 пичет листи. Ал сывәрөсөне рецензиленөсө, каялла тавәрса пәмасөсө, 2 страницәран пәсәк-раххисөне йәшән-масөсө. Реклампа пөлтөсөсөн чәнләхөшөн вөсөн паракансем, яваплә.

ИЗДАНИ ИНДЕКС: 54822. Хаҗат чәваш юн тата шәмәт курсөрен тухать. Номер дежурнәйө Шапошников В.Л. Пичөте панәл 17.08.2010 с. Пичөте памалли вәхәт: графикпа – 17 сөх. 20 мин, чәннипе – 17 сөх. 20 мин. Заказ Тираж 3999.